

Verksamhetsplan
Aug 2008-2009

Förord.....	3
Bakgrund.....	4
Syfte med nätverket	4
Mål för nätverket.....	4
Klimatkommunernas målgrupper.....	5
Medlemskap.....	5
Verksamhet	5
Inspiration	6
Kompetensutveckling.....	6
Projekt.....	6
Opinionsbildning.....	6
Samverkan.....	6
Uppföljning.....	7
Organisation.....	7
Kansliet	7
Budgetförslag Klimatkommunerna 2008-2009.....	8

Förord

Klimatkommunerna kommer under 2008 att bilda en ideell förening. Beslutet att gå vidare med en föreningsbildning togs av interimsstyrelsen den 18 april 2008. Interimsstyrelsen beslutade att det föreningsbildandet mötet hålls den 14 november 2008 i Stockholm och att det första ordinarie mötet för föreningen hålls i början av 2009. Föreningen Klimatkommunerna kommer att ta ut en årlig medlemsavgift vars nivå slutligt beslutas på årsmötet 2009.

Detta dokument är ett förslag till beskrivning av Klimatkommunernas syfte, mål, verksamhet, budget och uppföljning för åren 2008-2009. Förslaget bygger på tidigare verksamhetsplaner för Klimatkommunerna. Skillnaden är att från och med 2009 kommer delar av verksamheten finansieras av medlemsavgifter.

Metoder för verksamheten och hur Klimatkommunerna tänker sig att nå ut till målgrupper och uppfylla sina mål beskrivs mer detaljerat i en kommunikationsplan, som kommer att uppdateras årligen. Det dagliga arbetet styrs således översiktligt av denna verksamhetsplan och i detalj av kommunikationsplanen.

Förslaget till verksamhetsplan 2008-2009 har arbetats fram av kansliet.

Klimatkommunernas kansli

Bakgrund

En av samhällets viktigaste utmaningar är att minska utsläppen av växthusgaser. Kommunernas lokala klimatarbete är en värdefull resurs och bidrar till att Sverige kan minska de totala utsläppen. Medlemmarna i Klimatkommunerna har erfarenheter av ett långt och strategiskt klimatarbete på lokal nivå. Kombinationen av lokalkännedom, breda finansieringsmöjligheter, en plattform för utveckling av nya initiativ samt en ständig vilja till utveckling och förbättring till gagn för medborgarna ger bra förutsättningar. Trots detta kan kommunerna inte själva nå de svenska klimatmålen. Det krävs även statliga insatser samt stöd till kommunerna för att nå goda resultat i Sveriges klimatarbete.

Klimatkommunerna bildades under hösten 2002 med syfte att stödja kommuner i det lokala klimatarbetet. Lunds kommun har varit värd för nätverket och här finns också kanslifunktionen. Nätverket kommer under hösten 2008 att bilda föreningen Klimatkommunerna. Inför föreningsbildningen är 22 kommuner och ett landsting medlemmar: Luleå, Umeå, Lycksele, Östersund, Uppsala, Stockholm, Sollentuna, Södertälje, Säfle, Åmål, Lidköping, Linköping, Götene, Falköping, Växjö, Mölndal, Olofström, Helsingborg, Hässleholm, Kristianstad, Lund, Malmö och Stockholms läns landsting. Nätverket har medvetet satsat på att få olika typer och storlekar av kommuner som medlemmar. Syftet är att visa andra kommuner att det går att arbeta med klimatfrågan oavsett storlek och förutsättningar. Naturvårdsverket har stöttat nätverket ekonomiskt 2003-2008. Därutöver har Klimatkommunerna beviljats projektmedel till specifika aktiviteter från olika bidragsgivare.

Klimatkommunerna är ett etablerat nätverk och Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Vägverket, Svenska Naturskyddsföreningen, Stiftelsen Ekocentrum, Hållbar utveckling Skåne, Hållbar utveckling Väst, Sveriges Ekokommuner, Regionala energikontor, regionförbund, länsstyrelser och BLICC är bara några exempel på aktörer som väl känner till vår verksamhet och som nätverket samarbetar med. Sveriges kommuner och Landsting stödjer verksamheten genom att delta aktivt vid nätverkets möten och uppvaktningar samt bistå med möteslokaler. En sökning på internet i juni 2005 gav ca 400 träffar på Klimatkommunerna, motsvarande sökning i dag ger 12 300 träffar. Klimatkommunernas hemsida besöks per dag av ca 25-30 unika besökare.

Syfte med nätverket

Klimatkommunernas övergripande syfte är att minska utsläppen av växthusgaser i Sverige. Klimatkommunerna ska stödja kommuner som vill arbeta med klimatfrågan samt vara en pådrivande aktör för det nationella klimatarbetet genom att lyfta fram vilka möjligheter, hinder och drivkrafter som har betydelse för arbetets resultat. Föreningen ska sprida information och erfarenheter om lokalt klimatarbete och höja kunskapen om klimatproblematiken. Klimatkommunerna ska även arbeta för internationella samarbeten samt ha kontakter med liknande nätverk i andra länder.

Mål för nätverket

De övergripande målen för nätverket är följande:

- Klimatkommunerna ska vara en resurs för Sveriges kommuner.
- Klimatkommunerna ska årligen sammanställa hinder och möjligheter med lokalt klimatarbete.

- Medlemmarna ska regelbundet erbjudas möjligheter att samverka och utbyta erfarenheter.
- Medlemmarna ska kontinuerligt få upplysningar och uppdateringar av betydelse för klimatarbetet.
- Nyckeltal för medlemmarnas klimatarbete ska tas fram och sammanställas årligen.

Detaljerade mål för verksamheten kommer att arbetas fram under 2009.

Klimatkommunernas målgrupper

Klimatkommunernas primära målgrupp är kommunala tjänstemän och politiker. Den sekundära målgruppen är sektorsmyndigheter, riksdagen och regeringen.

Tertiärt, eller indirekt, kommer det svenska folket att nås genom det arbete medlemmarna utför på lokal nivå.

Medlemskap

Hittills har det varit kostnadsfritt att delta i nätverket, men vid föreningsbildningen kommer det att ta ut en medlemsavgift. Avgiftens storlek beslutas av årsmötet (2009).

Övriga krav för medlemskap är att kommuner politiskt beslutar att arbeta för:

- att kontinuerligt inventera utsläpp av växthusgaser¹
- att sätta upp mål för utsläppen
- att ha en handlingsplan och genomföra åtgärder för att minska utsläppen
- att kontinuerligt informera om arbetet till nätverket

Varje kommun avgör själv i vilket politiskt forum beslutet ska tas. Nya medlemmar värvas antingen genom en direkt inbjudan från nätverket eller genom en förfrågan från kommunen att få vara med. Även landsting och regioner kan bli medlemmar.

Verksamhet

Klimatkommunernas syfte, verksamhet och organisation förutsätter att kommunerna själva bidrar med resurser i form av politisk vilja och tjänstemän som aktivt kan delta i arbetet. Detta innebär i praktiken att medlemmarnas engagemang varierar över tiden eftersom de har olika intresse för olika frågor. Verksamheten är till stora delar öppen för andra kommuner än medlemmarna. Hemsidan, veckobrev, seminarier, workshops, utbildningar och projekt är exempel på aktiviteter som når ut till fler kommuner än medlemmarna. Nätverksträffar och politiska uppvaktningar är dock främst till för medlemmarna eftersom det kräver ett långvarigt engagemang.

Grunden för nätverkets verksamhet är att sprida information och erfarenheter om lokalt klimatarbete och höja kunskapen om klimatproblematiken. Det dagliga arbetet kännetecknas av inspiration, kompetensutveckling, projekt, opinionsbildning samt samverkan. Innebörden av dessa ord förklaras nedan. Verksamheten styrs översiktligt av verksamhetsplanen och i detalj av kommunikationsplanen. I den senare beskrivs nätverkets arbetsätt och metoder samt hur nätverket och klimatfrågan ska kommuniceras till andra aktörer än medlemmarna. Kommunikationsplanen uppdateras årligen.

¹ Här syftas framför allt på koldioxid eftersom det idag kan vara svårt att få fram underlag för övriga växthusgaser som metan, lustgas, svavelhexafluorid, HF och HFC. Ambitionen är dock att få med även dessa växthusgaser i klimatarbetet.

Inspiration

Klimatkommunerna ska ge inspiration, motivation och verktyg till kommunerna i deras arbete med klimatfrågan. Detta sker bland annat genom nätverksträffar, seminarier, workshops, hemsida, nyhetsbrev och veckobrev där kommunerna kan dela med sig av erfarenheter, information, idéer och material. Klimatkommunernas kansli fungerar också som extra resurs och stöd till kommunerna och belyser möjligheter och nyheter inom området. Genom att arbeta med att ta fram och redovisa nyckeltal kan utvecklingen i kommunerna följas både av medlemmarna och av andra intresserade aktörer.

Varje medlemskommun ska ha en klimatstrategi som motsvarar medlemskraven. Strategin eller planen kan antingen vara ett politiskt beslutat dokument eller fungera som arbetsmaterial. Det är viktigt att klimatstrategierna är levande dokument i kommunerna.

Kompetensutveckling

Klimatkommunerna ska bidra till att kompetens och kunskap om klimatproblematiken höjs. Målgruppen är framförallt kommunala tjänstemän och politiker. Kommuninvånarna nås indirekt via den egna kommunens aktiviteter. Klimatkommunerna samverkar med andra nätverk och organisationer vid arrangemang av utbildningar, seminarier och workshops där aktuella frågor tas upp. Exempel på hittills genomförda arrangemang är Klimatkommunikations-utbildning, workshop om klimatstrategier, seminarium om Möjligheter med EU - att söka medel till lokala klimatprojekt, Och hur gör vi nu? - workshop om oljan. Via projektet klimatcoachning sprids även erfarenheter om processen i det lokala klimatarbetet.

Projekt

När behov och intresse finns samordnar Klimatkommunerna konkreta och lokala åtgärder som kan genomföras i flera kommuner. Det kan till exempel handla om gemensam informationskampanj, cykelkampanj, energiinventeringar, etc. Samarbetet syftar till att uppnå samordningsvinster vid ansökning om medel, planering, genomförande och uppföljning. Exempel på hittills genomförda projekt är informationskampanj i samarbete med Klimatkampanjen och Klimat-X som bland annat handlade om lärarutbildning. Klimatcoachning är ett pågående projekt som riktar sig till små kommuner under 15 000 invånare.

Opinionsbildning

Klimatkommunerna ska vara en pådrivande aktör för det nationella klimatarbetet. Det lokala klimatarbetet ger kunskap om vilka möjligheter, hinder och drivkrafter som har betydelse för arbetets resultat. Klimatkommunerna kommer aktivt att redovisa denna kunskap för relevanta aktörer på regional och nationell nivå, till exempel sektorsmyndigheter och riksdagspolitiker. Detta sker bland annat genom uppvaktningar, remissyttranden, personliga kontakter samt nätverkets årsrapport. Att arbeta utifrån den regionala nivån har visat sig vara framgångsrikt i opinionsarbetet och detta kommer utvecklas.

Samverkan

För att göra samordningsvinster genomförs nätverkets aktiviteter ofta i samverkan med andra aktörer. Erfarenheterna är mycket positiva och fler samarbeten kommer att initieras under 2006-2008 både på regional och på nationell nivå. Exempel på aktörer är Vägverkets regionkontor, Energikontoren, Hållbar utveckling Skåne, Hållbar Utveckling Väst och Sveriges Ekokommuner.

Uppföljning

Verksamheten ska årligen följas upp i en verksamhetsberättelse som tydliggör hur arbetet främjat nätverkets målsättningar kvantitativt och kvalitativt. Verksamhetsberättelsen ska även innehålla en ekonomisk redovisning. I slutet av verksamhetsperioden ska projektet utvärderas av en extern utvärderare. En detaljerad beskrivning av uppföljning och val av indikatorer för verksamheten finns i kommunikationsplanen.

Organisation

Klimatkommunernas organisation ser ut som följer:

- Lunds kommun är värd för nätverket.
- Lunds kommun har beviljats medel för nätverkets verksamhet och har redovisningsansvar gentemot bidragsgivare.
- Kommunstyrelsens miljöutskott i Lunds kommun utgör styrgrupp för Klimatkommunerna.
- Lunds kommun har arbetsgivaransvar och ansvarar för projektledning.

Under hösten 2008 kommer Klimatkommunerna att bilda en förening.

Föreningsbildningen har diskuterats under 2007 och 2008. En medlemsavgift kommer att tas ut som kommer att finansiera föreningens basverksamhet. Hit räknas medlemsträffar, hemsida, internutbildningar, politiska uppvaktningar, nyhetsbrev och medlemsadministration. Föreningens organisation med styrelse, arbetsgrupper med mera kommer att diskuteras under hösten 2008.

Kansliet

Kansliets uppgifter styrs av verksamhetsplanen och kommunikationsplanen. Kansliet sköter Klimatkommunernas administration och samordnar aktiviteter.

Budgetförslag Klimatkommunerna 2008-2009

Nedan redovisad budget avser kansliet och dess basverksamhet. Under verksamhetsperioden kan ytterligare medel tillföras till budgeten genom särskilda ansökningar för genomförande av olika aktiviteter. Dessa medel är inte möjliga att uppskatta på förhand eftersom de är beroende av beviljande av enskilda ansökningar.

Budget 2008

Utgifter

	kr
Lön 1,1 tjänster kansliet	553 000
administration, lokal, utrustning	65 000
resor och logi	45 000
konferenser och möten	45 000
informationsmaterial	50 000
Summa:	758 000

Inkomster

Överföring från 2007	353 000
Bidrag Naturvårdsverket, beslutade	205 000
Bidrag Naturvårdsverket, ej beslutade	200 000
Summa:	758 000

Budget 2009

Utgifter

Kansli, medlemsfinansierat

- lön 0,5 tjänst	270 000
- administration, lokal, utrustning	20 000
- medlemsträffar, seminarier	50 000
- resor och logi, ev. resebidrag styrelse	50 000
Summa:	390 000

Utåtriktad verksamhet, statsbidrag

- lön 0,5 tjänst	270 000
- administration, lokal, utrustning	20 000
- resor och logi	40 000
Temaseminarier, etc.	70 000
Internationella samarbeten	100 000
- lokalt klimatarbete Köpenhamn 2009	
- spridning av klimatcoachning	
- översättning av info.material (eng)	
Summa	500 000
Summa:	890 000

Inkomster

Medlemsavgifter	390 000
Bidrag Naturvårdsverket, ej beslutade	500 000

Summa:	890 000
---------------	----------------

Budgetförslag Klimatkommunerna 2008-2009

Nedan redovisad budget avser kansliet och dess basverksamhet. Under verksamhetsperioden kan ytterligare medel tillföras till budgeten genom särskilda ansökningar för genomförande av olika aktiviteter. Dessa medel är inte möjliga att uppskatta på förhand eftersom de är beroende av beviljande av enskilda ansökningar. T ex klimatcoachningsprojektet.

Budget 2008

Utgifter

	kr
Lön 1,1 tjänster kansliet	553 000
administration, lokal, utrustning	65 000
resor och logi	45 000
konferenser och möten	45 000
informationsmaterial	50 000
758 000	

Inkomster

Överföring från 2007	353 000
Bidrag Naturvårdsverket, beslutade	205 000
Bidrag Naturvårdsverket, ej beslutade	200 000
Summa:	758 000

Beslut väntas i slutet på nov. Enligt handläggaren på NV är det endast formalitet. KK får medel.

Budget 2009

Utgifter

Kansli, medlemsfinansierat

- lön 0,5 tjänst	270 000
- administration, lokal, utrustning	20 000
- medlemsträffar, seminarier	50 000
- resor och logi, ev. resebidrag styrelse	50 000
Summa:	390 000

Förslag enligt nätverksträff i januari 2008 att medlemsavgifterna finansierar föreningens basverksamhet. Ex, träffar, uppvaktningar, hemsida, administration.

Summan är beroende av antalet medlemmar. Beräknat på 3000 kr plus 20 öre per invånare. Se även s.2.

Utåtriktad verksamhet, statsbidrag

- lön 0,5 tjänst	270 000
- administration, lokal, utrustning	20 000
- resor och logi	40 000
Temaseminarier, etc.	70 000
Internationella samarbeten	100 000
- lokalt klimatarbete Köpenhamn 2009	
- spridning av klimatcoachning	
- översättning av info.material (eng)	

Den utåtriktade verksamheten är finansierad av statsbidrag och ska vara öppen för all svenska kommuner.

Summa	500 000
Summa:	890 000

Beslut väntas i slutet på nov. Enligt handläggaren på NV är det endast formalitet. KK får medel.

Inkomster

Medlemsavgifter	390 000
Bidrag Naturvårdsverket, ej beslutade	500 000

Summa:	890 000
---------------	----------------

Förslag till medlemsavgift

Medlemmar fast invånare 20 öre/ inv upp till 150 000

Falköping	3000	31 316	0,2	9 263
Götene	3000	13 091	0,2	5 618
Helsingborg	3000	124 301	0,2	27 860
Hässleholm	3000	49 509	0,2	12 902
Kristianstad	3000	76 859	0,2	18 372
Lidköping	3000	37 636	0,2	10 527
Linköping	3000	138 805	0,2	30 761
Luleå	3000	72 970	0,2	17 594
Lund	3000	103 693	0,2	23 739

Lycksele	3000	12 577	0,2	5 515
Malmö	3000	278 319	0,2	33 000
Mölnadal	3000	59 115	0,2	14 823
Olofström	3000	13 262	0,2	5 652
Sollentuna	3000	61 071	0,2	15 214
Stockholm	3000	788 269	0,2	33 000
Stockholm landsting	3000	45 000	0,2	12 000
Säffle	3000	15 925	0,2	6 185
Södertälje	3000	82 737	0,2	19 547
Umeå				

Beslutat
att inte
delta.

Uppsala	3000	128 409	0,2	28 682
Växjö	3000	78 689	0,2	18 738
Åmål	3000	12 747	0,2	5 549
Östersund	3000	58 634	0,2	14 727
SUMMA				369 269

Jönköping	3000	123 709	0,2	27741,8	Beslut
Sandviken	3000	36 800	0,2	10360	Beslut
Haninge	3000	73 698	0,2	17739,6	Beslut
Skövde	3000	50 000	0,2	13000	
				68 841,4	

Kort sammanställning av Klimatkommunernas pågående och kommande projekt utöver basverksamheten

- 1. Klimatcoachning – stöd till lokalt klimatarbete i små kommuner. Jan 2007-juni 2009, 2 250 000 kr.**
- 2. KEMB – kommunala energikrav för ett miljöanpassat byggande. Jan 2008- februari 2008, 265 000 kr**
- 3. Klimatcoachning – fas tre. Stöd till regionalt och lokalt klimatarbete i ett pilotlän. Ansökan under framtagande för 2009-2010, ca 1 000 000 kr.**

1. Klimatcoachning –stöd till lokalt klimatarbete i små kommuner

I Naturvårdsverkets regleringsbrev för 2006 och 2007 fanns medel till stöd för småkommuner i arbetet med att ta fram lokala klimatstrategier. Klimatkommunerna ansökte ur denna pott för att driva projektet Klimatcoachning –stöd till lokalt klimatarbete i små kommuner. Projektplanen sträcker sig från januari 2007 – juni 2009 och innehåller två delmoment som presenteras kort nedan. Samverkan har skett med andra regionala aktörer under projektets gång. Material, presentationer från seminarier, processguider med mera finns för alla att ta del av på Klimatkommunernas hemsida under fliken Klimatcoachning. Projektets har beviljats ca 3,5 miljoner kronor varav Klimatkommunerna disponerat 2,25 miljoner kronor. Mål för delprojekt I, Stöd till 23 kommuner. Avslutat.

Delprojektets mål är att lägga grunden till ett långsiktigt klimatarbete i 23 kommuner som idag saknar en långsiktig klimatstrategi eller motsvarande plan (t.ex. energiplan, agenda 21-plan eller miljöplan). Projektet ska ge ett engagerande, kvalificerat och långsiktigt användbart kunskapsstöd som resulterar i att kommunfullmäktige antar ett dokument som innehåller motsvarande en s.k. klimatstrategi, inklusive ett handlingsprogram. Handlingsprogrammet bör identifiera konkreta investeringar i trafik-, energi- eller bostadssektorn samt åtgärder för beteendeförändringar hos identifierade målgrupper. Ur projektplanen för Klimatcoachningen.

Delprojektet avslutades den 30 september 2008 med goda resultat. Tre kommuner har antagit en klimatstrategi, 10 kommuner har den ute på remiss. En process är igång i samtliga övriga kommuner. Samverkan har skett med andra regionala aktörer under projektets gång.

De 23 deltagande kommunerna har kunnat ta del av följande aktiviteter:

<i>Uppstartsmöte</i>	Februari 2007
<i>Workshop om inventering och uppföljning</i>	Maj 2007
<i>Återträff</i>	Augusti 2007
<i>Workshopserie</i>	Oktober 2007-januari 2008
<i>Föreläsningsserie</i>	Med Pär Holmgren, mars - april 2008.
<i>Kommunbesök</i>	Kontinuerligt
<i>Mentorsgrupper</i>	Kontinuerligt
<i>Kontinuerligt stöd och vägledning</i>	Kontinuerligt
<i>Månadens tårta</i>	Sept 07- aug 08

Delprojektet har utvärderats genom en enkät till de deltagande kommunerna. Enkäten visade bland annat att kommunerna har uppskattat det stöd som de fått av klimatcoachen. Problem som kommunerna har haft beror på tids- och resursbrist. När projektdeltagarna ombads uppskatta hur långt de skulle ha kommit om de inte hade haft stöd från Klimatkommunerna, sa de flesta att de troligtvis inte hade kommit lika långt. Nio kommuner sa att de inte hade kommit igång alls och tio kommuner sa att de nog hade kommit igång men att arbetet skulle ha gått långsammare. Detta visar på ett starkt stöd från projektet som i nästan samtliga fall varit avgörande för att ett klimatarbete skulle komma igång och komma igång ordentligt.

Mål för delprojekt II, Fördjupning stöd till lokalt klimatarbete i små kommuner. Pågående.

Delprojektets mål är att sprida erfarenheter och idéer från, framför allt små, kommuners klimatarbete till andra kommuner som ännu inte kommit igång, är i startgroparna eller kommit en bit på väg och behöver ytterligare stöd. Klimatkommunerna ska fungera som en resurs och ett bollplank i arbetet. Ur projektplanen.

Delprojekt II kan ses som ett komplement eller en fördjupning av arbetsmetoder och erfarenheter från delprojekt I. Delprojektet delas upp i fem delar och pågår från 1 januari 2008 till 30 juni 2009.

1. Erfarenheter från delprojekt I och Klimatkommunerna dokumenteras i handledningar om hur man tar fram en klimatstrategi i sin kommun. Handledningarna görs tillgängliga via Klimatkommunernas hemsida och marknadsförs till alla kommuner.
2. En serie med regionala workshops anordnas för att sprida erfarenheter, både framgångsfaktorer och motgångar.
3. Erfarenheter från delprojekt I sprids på seminarier, konferenser och liknande.
4. Ring klimatcoachen! En klimatcoach ska vara tillgänglig som resurs, rådgivning och stöd via telefon och e-post.
5. Den kunskap och erfarenhet som fåtts genom Klimatcoachningsprojektet lyfts fram vid särskilda politikeruppvaktningar. Politikeruppvaktningarna initieras av Klimatkommunerna.

2. KEMB – kommunala energikrav för ett miljöanpassat byggande.

Projektets syfte är att höja kunskapen och tydliggöra hur kommuner kan ställa krav på energisnålt byggande och energitillförsel vid exploatering av nya områden. Projektet ska också sprida erfarenheter och kunskaper kommuner emellan samt skapa ett forum för dialog mellan byggföretag, kommuner och myndigheter. Teknik för att bygga energisnåla byggnader är långt framme, men används inte i den utsträckning som kan förväntas. I flertalet byggprojekt nöjer man sig med att uppnå kraven som finns i BBR (Boverkets byggregler). Detta upplevs av många kommuner som frustrerande samtidigt som kunskapen om hur man som kommun kan ställa krav på miljöanpassat byggande brister. Ett forum för att diskutera frågorna efterfrågas av kommuner. Miljömålsrådet har beviljat 265 000 kr till projektet som pågår fram till februari 2009.

En rapport med goda exempel tas fram och fem workshops planeras.

Orter är Helsingborg (5 dec.), Östersund, Södertälje, Luleå och ev. Karlstad. Datum för dessa är inte helt klara ännu.

3. Klimatcoachning – fas tre. Stöd till regionalt och lokalt klimatarbete i ett pilotlän.

Klimatkommunerna har blivit ombudade av Naturvårdsverket att ansöka om ytterligare medel för stöd till lokalt klimatarbete. Kansliet har arbetat fram ett förslag till projektplan som ska vara Naturvårdsverket tillhanda den 17 november. Förslaget bygger på tidigare erfarenheter från klimatcoachningen men fokuserar även på en viktig regional aktör – länsstyrelser. Länsstyrelserna har fått i uppdrag av regeringen att ta fram en regional energi- och klimatstrategi. För de flesta länsstyrelser är detta en ny och kanske till viss del obekant roll. Klimatkommunernas erfarenhet är att det i många, speciellt små, kommuner saknas mottagare för nationella och regionala styrdokument inom energi- och klimatområdet. Det innebär konkret att det saknas en person som läser igenom den regionala energi- och klimatstrategin och arbetar med att bryta ned den på lokal nivå. Effekten blir att de regionala styrdokumenterna inte når alla kommuner i länet. Klimatåtgärder som bör vidtas på lokal nivå i enlighet med strategin genomförs inte. Avsaknaden av mottagare i kommunen är en orsak men också bristande kännedom om kommunernas situation från regional nivå.

Genom att kombinera erfarenheter från *Klimatcoachning – stöd till lokalt klimatarbete i småkommuner* med regeringsuppdraget till länsstyrelserna vill Klimatkommunerna bygga upp ett fungerande coachningssystem på regional nivå. Förhoppningen är att detta leder till ett långsiktigt klimatarbete och att stödet till små kommuner finns kvar även på längre sikt.

Klimatkommunerna föreslår ett två-årsprojekt. Projektet syftar till att i ett pilotlän samarbeta med länsstyrelsen och andra regionala aktörer, t ex energikontor eller regionförbund, för att:

- 1) bidra till förankring av den regionala energi- och klimatstrategin bland länets kommuner,
- 2) sprida kunskap och erfarenheter om lokalt klimatarbete till regionala aktörer i pilotlänet,
- 3) erbjuda fördjupad klimatcoachning till ett urval av kommuner i länet,
- 4) ge möjlighet till alla länets kommuner att delta i olika moment i projektet,
- 5) sprida erfarenheter från projektet till andra län och regioner.

Ansökan är på ca 1 miljon kronor för 2009-2010.